2024/1246

8.5.2024.

ODLUKA (EU) 2024/1246 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 24. travnja 2024.

o upisu dodatnih udjela u kapitalu Europske banke za obnovu i razvoj (EBRD) od strane Europske unije i izmjeni Sporazuma o osnivanju EBRD-a u pogledu proširenja zemljopisnog opsega djelovanja EBRD-a na supsaharsku Afriku i Irak te o ukidanju propisanog ograničenja kapitala za redovne djelatnosti

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 212.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom [1],

budući da:

(1) Na temelju članka 4. stavka 3. Sporazuma o osnivanju Europske banke za obnovu i razvoj [2] („Sporazum o osnivanju EBRD-a”), te kako bi imao dovoljno kapitala da u srednjoročnom razdoblju u okviru propisanih ograničenja održi primjerenu razinu aktivnosti u državama u kojima djeluje, Odbor guvernera Europske banke za obnovu i razvoj (EBRD) odlučio je Rezolucijom br. 265 od 15. prosinca 2023. povećati autorizirani temeljni kapital EBRD-a za 4 000 000 000 EUR.

(2) Prije tog povećanja kapitala Unija drži 90 044 dionica, od kojih svaka dionica ima nominalnu vrijednost od 10 000 EUR.

(3) U skladu s Rezolucijom br. 265, autorizirani temeljni kapital EBRD-a povećava se za 400 000 uplaćenih dionica, a članovi EBRD-a mogu 30. lipnja 2025. ili prije, odnosno na neki kasniji datum ali najkasnije 31. prosinca 2025., kako Odbor direktora EBRD-a može odrediti 30. lipnja 2025. ili prije tog datuma, upisati određeni broj cijelih dionica, razmjerno svojem postojećem dioničkom udjelu. Povećanje kapitala plaća se u pet jednakih obroka, od kojih svaki član plaća prvi na kasniji od dva sljedeća datuma: i. 30. travnja 2025.; ili ii. 60 dana nakon što je instrument o upisu počeo proizvoditi pravne učinke. Preostala četiri obroka trebaju se isplatiti do 30. travnja 2026., do 30. travnja 2027., do 30. travnja 2028. odnosno do 30. travnja 2029. U skladu s tim Unija će moći upisati 12 102 novih dionica, od kojih svaka ima nominalnu vrijednost od 10 000 EUR za ukupno 121 020 000 EUR, čime se broj uplaćenih dionica Unije povećava na 102 146.

(4) Povećanje kapitala potrebno je kako bi se omogućio nastavak aktivnosti i ulaganja EBRD-a u Ukrajini tijekom agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine, a posebno tijekom budućeg poslijeratnog razdoblja, za potporu obnovi Ukrajine. Kad je riječ o potpori tim aktivnostima i ulaganjima, povećanjem kapitala osigurava se i da se takvom potporom ne ograničava sposobnost EBRD-a da zadovolji potrebe u drugim zemljama u kojima djeluje. Nadalje, povećanje kapitala u skladu je sa zahtjevom utvrđenim u članku 13. točke v. Sporazuma o osnivanju EBRD-a da EBRD nastoji održati razumnu raznolikost u svim svojim ulaganjima. Kao posljedica toga, povećanjem uplaćenog kapitala održao bi se financijski snažan EBRD koji može provoditi svoj mandat i ispunjavati ciljeve dioničara u svim zemljama u kojima djeluje.

(5) Primjereno je da Unija upiše te dodatne dionice kako bi ostvarila svoje ciljeve u području vanjskih gospodarskih odnosa i očuvala svoju relativnu glasačku moć unutar EBRD-a.

(6) U skladu s Rezolucijom br. 259 od 18. svibnja 2023. („Rezolucija br. 259”), Odbor guvernera EBRD-a glasovao je za izmjene Sporazuma o osnivanju EBRD-a, koje su potrebne kako bi se EBRD-u omogućilo ograničeno i postupno proširenje zemljopisnog opsega djelovanja na supsaharsku Afriku i Irak, uz zadržavanje potpune predanosti Ukrajini i zemljama u kojima već djeluje. Tom je rezolucijom potvrđeno da bi se proširenje mandata EBRD-a trebalo postići bez potrebe za dodatnim kapitalnim doprinosima njegovih dioničara.

[1] Stajalište Europskog parlamenta od 14. ožujka 2024. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 12. travnja 2024.
[2] SL L 372, 31.12.1990., str. 4.

(7) Zemljopisni opseg djelovanja EBRD-a trebalo bi ograničeno i postupno proširiti na supsaharsku Afriku i Irak te bi on trebao biti u potpunom skladu s vrijednostima EBRD-a u pogledu pružanja potpore zemljama koje su predane i primjenjuju načela višestranačke demokracije, vladavine prava, poštovanja ljudskih prava, pluralizma i tržišnog gospodarstva. EBRD je razvio pristup u fazama za početak svog djelovanja u dotičnim regijama, kojim će se uzeti u obzir regionalne i nacionalne posebnosti. Prva ulaganja u supsaharskoj Africi predviđena su od 2025 za Benin, Côte d'Ivoire, Ganu, Keniju, Nigeriju i Senegal, podložno njihovim zahtjevima i odobrenju njihova statusa zemalja primateljica EBRD-a. Uzimajući u obzir usmjerenost EBRD-a na razvoj privatnog sektora i njegov tranzicijski mandat, vrijednost koju EBRD može dodati u supsaharskoj Africi i Iraku znatna je i geostrateški važna za Uniju.

(8) Predstavnici Unije u upravljačkim tijelima EBRD-a trebali bi poticati EBRD na nastavak bliske suradnje s Unijom i s civilnim društvom, kao i na daljnji razvoj bliske suradnje s drugim europskim i međunarodnim javnim financijskim institucijama kako bi se u potpunosti iskoristile njihove komparativne prednosti pri proširenju njegova djelovanja na supsaharsku Afriku i Irak.

(9) U skladu s postojećom praksom, prije nego što odobri novu zemlju djelovanja, EBRD bi trebao provesti detaljnu tehničku procjenu gospodarskih i političkih uvjeta u dotičnoj zemlji, uključujući: procjenu predanosti te zemlje načelima višestranačke demokracije, pluralizma i tržišnog gospodarstva, kako je utvrđeno u članku 1. Sporazuma o osnivanju EBRD-a, procjenu tranzicijskih nedostataka i preispitivanje aktivnosti drugih međunarodnih financijskih institucija u toj zemlji i prioriteta u odnosu na koje bi EBRD mogao najbolje iskoristiti svoje jedinstveno znanje i vještine. Takvu bi se procjenu trebalo provesti podložno podnošenju zahtjeva svake nove zemlje za članstvo u EBRD-u i za status zemlje djelovanja te podložno naknadnom odobrenju Odbora guvernera EBRD-a tih zahtjeva.

(10) Trenutno je člankom 12. stavkom 1. Sporazuma o osnivanju EBRD-a ukupna svota nepodmirenih zajmova, ulaganja kapitala i garancija EBRD-a u njegovim redovnim djelatnostima ograničena na ukupnu svotu nesmanjenog upisanog kapitala, rezervi i viškova uključenih u izvore redovnog kapitala. U svojoj Rezoluciji br. 260 od 18. svibnja 2023. Odbor guvernera EBRD-a prepoznao je ključnu ulogu EBRD-a u rješavanju gorućih globalnih izazova i provedbi preporuka iz neovisnog preispitivanja okvira adekvatnosti kapitala multilateralnih razvojnih banaka koje je 2022. provela skupina G20. Odbor Guvernera EBRD-a odlučio je, kako bi se omogućilo optimalno korištenje kapitalnog kapaciteta EBRD-a za postizanje najvećeg mogućeg učinka u zemljama primateljicama, da je potrebno izmijeniti članak 12. stavak 1. Sporazuma o osnivanju EBRD-a radi uklanjanja propisanog ograničenja kapitala.

(11) U skladu s člankom 56. Sporazuma o osnivanju EBRD-a, Odbor guvernera EBRD-a obratio se svim članovima EBRD-a s pitanjem prihvaćaju li predložene izmjene.

(12) Stoga bi povećanje kapitala i izmjene Sporazuma o osnivanju EBRD-a trebalo odobriti u ime Unije,

DONIJELI SU OVU ODLUKU:

Članak 1.

Unija upisuje 12 102 dodatne dionice EBRD-a od kojih je svaka u iznosu od 10 000 EUR u skladu s Rezolucijom br. 265 prije 30. lipnja 2025. ili na taj datum odnosno drugi datum najkasnije do 31. prosinca 2025., o čemu Odbor direktora EBRD-a odlučuje 30. lipnja 2025. ili prije tog datuma.

Upis se plaća u pet jednakih obroka, pri čemu se prvi obrok plaća do kasnijeg od dva sljedeća datuma:

(a) 30. travnja 2025.; ili

(b) 60 dana nakon što je instrument Unije o upisu počeo proizvoditi pravne učinke.

Preostala četiri obroka plaćaju se do 30. travnja 2026., do 30. travnja 2027., do 30. travnja 2028. odnosno do 30. travnja 2029.

Članak 2.

Guverner EBRD-a koji predstavlja Uniju polaže potrebni instrument upisa u ime Unije.

Članak 3.

U ime Unije odobravaju se izmjene članka 1. Sporazuma o osnivanju EBRD-a kako bi se omogućilo ograničeno i postupno proširenje zemljopisnog područja njegova djelovanja na supsaharsku Afriku i Irak, kako je utvrđeno u Rezoluciji br. 259, i izmjene članka 12. stavka 1. tog sporazuma kako bi se uklonila propisana ograničenja kapitala, kako je utvrđeno u Rezoluciji br. 260.

Tekst rezolucija br. 259 i br. 260 priložen je ovoj Odluci.

Članak 4.

Guverner EBRD-a, koji predstavlja Uniju, u njezino ime EBRD-u dostavlja izjavu o prihvaćanju izmjena navedenih u članku 3.

Članak 5.

Guverner EBRD-a koji predstavlja Uniju u okviru godišnjeg izvješća Europskom parlamentu izvješćuje i o aktivnostima i djelovanju EBRD-a u supsaharskoj Africi i Iraku.

Članak 6.

Ova Odluka stupa na snagu trećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Strasbourgu 24. travnja 2024.

Za Europski parlament	*Za Vijeće*
Predsjednica	*Predsjednik*
R. METSOLA	M. MICHEL

PRIJEVOD

REZOLUCIJA BR. 259

IZMJENA ČLANKA 1. SPORAZUMA O OSNIVANJU EUROPSKE BANKE ZA OBNOVU I RAZVOJ RADI OMOGUĆIVANJA OGRANIČENOG I POSTUPNOG PROŠIRENJE ZEMLJOPISNOG OPSEGA DJELOVANJA BANKE NA SUPSAHARSKU AFRIKU I IRAK

ODBOR GUVERNERA,

podsjećajući na Rezoluciju br. 248, kojom je Odbor guvernera u načelu odobrio ograničeno i postupno proširenje zemljopisnog opsega djelovanja Banke na supsaharsku Afriku i Irak;

naglašavajući važnost supsaharske Afrike i Iraka za postizanje geopolitičkih i razvojnih prioriteta međunarodne zajednice, sve intenzivnije veze između mnogih zemalja supsaharske Afrike i Iraka i zemalja u kojima EBRD trenutačno djeluje, te relevantnost i primjenjivost mandata, poslovnog modela, usmjerenosti na privatni sektor i kompetencija Banke u supsaharskoj Africi i Iraku;

naglašavajući da je najpreči prioritet Banke i dalje pružanje potpore Ukrajini i drugim zemljama u kojima Banka djeluje, a na koje utječe rat u Ukrajini;

prepoznajući da je rat u Ukrajini pojačao usporednu važnost nastavljanja s radom na ciljevima dioničara u supsaharskoj Africi i Iraku;

ističući da bilo kakvo moguće ograničeno i postupno proširenje na nove zemlje djelovanja ne smije: smanjiti sposobnost Banke da podrži zemlje u kojima trenutačno djeluje, ugroziti kreditni rejting „AAA" Banke, dovesti do zahtjeva za dodatnim kapitalnim doprinosima ili odstupati od mandata Banke za potporu tranziciji i njezinih operativnih načela dodatnosti i dobre bankarske prakse;

naglašavajući važnost komplementarnosti i suradnje među razvojnim partnerima koji su već aktivni u supsaharskoj Africi i Iraku; te

razmotrivši izvješće Odbora direktora upućeno Odboru guvernera „Izmjena članka 1. Sporazuma o osnivanju Europske banke za obnovu i razvoj radi omogućivanja ograničenog i postupnog proširenje zemljopisnog opsega djelovanja Banke na supsaharsku Afriku i Irak" te izražavajući slaganje s njegovim zaključcima koji se, među ostalim, odnose na sljedeće:

i. analiza kapitalnih i financijskih implikacija potvrđuje da ograničeno i postupno širenje na supsaharsku Afriku i Irak neće samo po sebi narušiti sposobnost Banke da pruža potporu zemljama u kojima trenutačno djeluje, ugroziti kreditni rejting „AAA" Banke ili dovesti do zahtjeva za dodatnim kapitalnim doprinosima;

ii. takvo ograničeno i postupno proširenje zemljopisnog opsega djelovanja Banke na supsaharsku Afriku i Irak trebalo bi omogućiti izmjenom članka 1. Sporazuma o osnivanju Europske banke za obnovu i razvoj („Sporazum"); te

iii. proširenje se mora provesti na način kojim se neće umanjiti usmjerenost Banke na pružanje potpore Ukrajini i drugim zemljama u kojima Banka djeluje, a na koje utječe rat u Ukrajini.

ODLUČIO JE:

1. članak 1. Sporazuma mijenja se i glasi:

„Doprinoseći gospodarskom napretku i obnovi, cilj je Banke poticanje tranzicije prema otvorenom tržišno-orijentiranom gospodarstvu i promicanje privatne i poduzetničke inicijative u zemljama središnje i istočne Europe koje primjenjuju i vjeruju u načela višestranačke demokracije, pluralizma i tržišnoga gospodarstva. Podložno istim uvjetima, cilj banke može se provoditi i u i. Mongoliji; ii. zemljama članicama s područja južnog i istočnog Mediterana; te iii. ograničenom broju zemalja članica s područja supsaharske Afrike; u svakom od slučajeva na temelju točaka ii. i iii. kako to odredi Banka nakon što najmanje dvije trećine guvernera, koji predstavljaju najmanje tri četvrtine ukupne glasačke snage članica, glasuju potvrdno. U skladu s tim, svako upućivanje u ovom Sporazumu i njegovim prilozima na ‚zemlje srednje i istočne Europe', ‚zemlje s područja srednje i istočne Europe', ‚zemlju primateljicu (ili zemlje primateljice)' ili ‚državu članicu primateljicu (ili države članice primateljice)' odnosi se i na Mongoliju i na svaku od takvih zemalja s područja južnog i istočnog Mediterana i, također, supsaharske Afrike."

(a) Pojam „supsaharska Afrika" kako je utvrđen u članku 1. Sporazuma tumači se kao regija supsaharske Afrike kako ju definira Grupa Svjetske banke.

(b) Ograničenje u pogledu broja zemalja članica s područja supsaharske Afrike u kojima Banka može ostvarivati svoj cilj kako je utvrđen u članku 1. Sporazuma tumači se na način da omogućuje ograničeno i postupno proširenje zemljopisnog opsega djelovanja Banke, u skladu s mjerama i mehanizmima utvrđenima u izvješću Odbora direktora „Izmjena Sporazuma o osnivanju Europske banke za obnovu i razvoj radi omogućivanja ograničenog i postupnog proširenje zemljopisnog opsega djelovanja Banke na supsaharsku Afriku i Irak". U tom kontekstu, da bi se odobrilo bilo kakvo daljnje proširenje potrebno je da najmanje tri četvrtine guvernera, koji predstavljaju najmanje četiri petine ukupne glasačke snage članica, glasuju potvrdno.

(c) Irak se za potrebe Sporazuma uključuje u regiju južnog i istočnog Mediterana te se stoga pojam „južni i istočni Mediteran" iz članka 1. Sporazuma tumači kao regija koja obuhvaća zemlje koje imaju obalu na Mediteranu te Jordan i Irak, koji su čvrsto integrirani u tu regiju.

2. Članice Banke pita se prihvaćaju li navedenu izmjenu (a) izvršenjem i polaganjem u Banci instrumenta u kojem se navodi da je ta članica prihvatila navedenu izmjenu u skladu sa svojim pravom i (b) dostavljanjem dokaza, u obliku i sadržaju koji su zadovoljavajući za Banku, o tome da je izmjena prihvaćena te da je instrument o prihvaćanju izvršen i položen u skladu s pravom te članice.

3. Navedena izmjena stupa na snagu tri (3) mjeseca nakon datuma na koji je Banka svojim članicama službeno potvrdila da su ispunjeni uvjeti za prihvaćanje navedene izmjene, kako je predviđeno člankom 56. Sporazuma.

(Doneseno 18. svibnja 2023.)

REZOLUCIJA BR. 260

IZMJENA ČLANKA 12. STAVKA 1. SPORAZUMA O OSNIVANJU EUROPSKE BANKE ZA OBNOVU I RAZVOJ KAKO BI SE UKLONILO PROPISANO OGRANIČENJE KAPITALA ZA REDOVNE DJELATNOSTI

ODBOR GUVERNERA,

prepoznajući ključnu ulogu multilateralnih razvojnih banaka u rješavanju višestrukih gorućih globalnih izazova;

primjećujući znatne promjene u praksama upravljanja kapitalom u financijskom sektoru od stupanja na snagu Sporazuma 28. ožujka 1991.;

želeći omogućiti optimalno korištenje kapitalnog kapaciteta Banke kako bi se Banci pružila potpora u postizanju najvećeg mogućeg učinka u zemljama primateljicama;

pozdravljajući opsežne preporuke iz neovisnog preispitivanja okvira adekvatnosti kapitala koje je provela skupina G20 i njihovo pažljivo razmatranje koje je provela Banka, uključujući posebno preporuku za modernizaciju pristupa multilateralnih razvojnih banaka upravljanju adekvatnošću kapitala preko premještanja specifičnih ciljeva financijske poluge iz statuta multilateralnih razvojnih banaka u okvire adekvatnosti kapitala multilateralnih razvojnih banaka, na koordiniran način među multilateralnim razvojnim bankama;

razmotrivši izvješće Odbora direktora „Izmjena članka 12. stavka 1. Sporazuma o osnivanju Europske banke za obnovu i razvoj kako bi se uklonilo propisano ograničenje kapitala za redovne djelatnosti" i njegovu preporuku da se odobri izmjena članka 12. stavka 1. Sporazuma kako bi se uklonila propisana ograničenja kapitala za redovne djelatnosti, te izražavajući slaganje s njima, te

uz pretpostavku da će Odbor direktora zadržati odgovarajuće nominalno ograničenje financijske poluge na djelatnosti, u odnosu na relevantne pokazatelje kapitala, unutar okvira adekvatnosti kapitala Banke, kao dio njegove odgovornosti za zaštitu financijske stabilnosti i održivosti Banke.

ODLUČIO JE:

1. članak 12. stavak 1. Sporazuma mijenja se brisanjem postojećeg teksta i unošenjem novog teksta kako slijedi:

   „1. Odbor direktora utvrđuje i održava odgovarajuća ograničenja u pogledu pokazatelja adekvatnosti kapitala kako bi se zaštitila financijska stabilnost i održivost Banke."

2. Članice Banke pita se prihvaćaju li navedenu izmjenu (a) izvršenjem i polaganjem u Banci instrumenta u kojem se navodi da je ta članica prihvatila navedenu izmjenu u skladu sa svojim pravom i (b) dostavljanjem dokaza, u obliku i sadržaju koji su zadovoljavajući za Banku, o tome da je izmjena prihvaćena te da je instrument o prihvaćanju izvršen i položen u skladu s pravom te članice.

3. Navedena izmjena stupa na snagu tri (3) mjeseca nakon datuma na koji je Banka svojim članicama službeno potvrdila da su ispunjeni uvjeti za prihvaćanje navedene izmjene, kako je predviđeno člankom 56. Sporazuma.

(Doneseno 18. svibnja 2023.)